

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽi/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1009201039
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1009201039.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu EUREA, občianske združenie, Tupého 25/A, Bratislava, IČO: 30 794 242, zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom so sídlom Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému Krajskému súdu v Bratislave, so sídlom Záhradnícka 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr. 6018/2009 z 29. júna 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 03. októbra 2012, č. k. 2S/127/2009-46, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 03. októbra 2012, č. k. 2S/127/2009-46 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Spr. 6018/2009 z 29. júna 2010, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I č. Spr. 6017/2009 z 15. júna 2009 o nesprístupnení informácií požadovaných podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“ alebo „zákon o slobode informácií“).

Rozhodol tak v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP vychádzajúc z článku 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), § 3 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. d/ a § 12 zákona o slobode informácií, keď mal z obsahu spisového materiálu preukázané, že žalobca v prejednávanej veci žiadal sprístupniť rozsudok Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 15C 99/2003 zaslaním kópie rozsudku, pričom v čase rozhodnom pre konanie, teda v čase vydania rozhodnutia prvostupňovým i odvolacím orgánom, nebol rozsudok vydaný Okresným súdom Bratislava I vo veci sp. zn. 15C 99/2003 právoplatný. Krajský súd bol toho názoru, že sprístupnenie (doručenie) neprávoplatného súdneho rozhodnutia prekračuje rámec zákona č. 211/2000 Z. z., pretože z tohto právneho predpisu nevyplývala

žalovanému právna povinnosť takejto žiadosti vyhovieť. Povinnosťou žalovaného v právnom režime zákona o slobode informácií mohlo byť len informovanie o výsledku predmetného konania a spôsobe rozhodnutia vo veci; takúto informáciu však žalobca nepožadoval.

Krajský súd vo svojom rozsudku poukázal i na Občianskym súdnym poriadkom stanovený okruh subjektov, ktorým sa doručuje rozsudok súdu podľa § 158 ods. 2 OSP, a na ustanovenie § 44 ods. 2 OSP, ktoré oprávňuje predsedu senátu alebo samosudcu povoliť niekomu inému než účastníkovi súdneho konania nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté. Zdôraznil pritom, že ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku neumožňujú doručiť rozsudok inej osobe ako osobám uvedeným v § 158 ods. 2. OSP. Každé rozšírenie okruhu adresátov tohto rozhodnutia by sa dostávalo do kolízie s článkom 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy a v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše pri doposiaľ neskončenom konaní informáciu o výsledku konania sprístupniť nie je možné.

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi právo ich náhradu nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP) s tým, že žalovaný podľa ustálenej judikatúry nemá na ich náhradu právo.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovieť žalobe; súčasne uplatnil náhradu trov konania.

V dôvodoch svojho odvolania žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) vo veci sp. zn. 1Sžo/184/2008 a na ustanovenie § 11 ods. 2 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z., ktoré síce vylučuje zo sprístupnenia informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu, avšak toto sa nevzťahuje na informácie o rozhodnutiach a výsledku konania a nerozlišuje medzi právoplatnými a neprávoplatnými rozhodnutiami. Taktiež bol toho názoru, že informáciou o rozhodnutí v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. nie je iba informácia o výroku rozhodnutia, ale o celom obsahu rozhodnutia, t. j. aj o odôvodnení rozhodnutia, poučení o opravnom prostriedku, dátume vydania, konajúcom sudcovi, predmete sporu, grafickom usporiadaní rozsudku, podpis atď.. Žiadateľ má teda podľa žalobcu nárok na sprístupnenie kópie rozhodnutia po vylúčení vyhradených informácií v zmysle ustanovení § 8 - § 11 zákona č. 211/2000 Z. z..

Taktiež namietal, že ustanovenie § 158 ods. 2 OSP nemá povahu ustanovenia zakazujúceho sprístupnenie informácii tretím osobám. Citovane ustanovenie podľa žalobcu iba určuje, ktorým osobám rozhodnutie musí byť s procesnými účinkami doručené, neobsahujú však nič, z čoho by vyplýval zákaz sprístupniť rozhodnutie aj inej osobe. Takýto zákaz neobsahuje ani ustanovenie § 44 ods. 2 OSP, ktoré upravuje nahliadanie do súdneho spisu. Predmetom žiadosti žalobcu pritom nebolo nahliadnutie do spisu, ale iba sprístupnenie rozsudku, a to nie v režime OSP, ale v režime zákona o slobode informácií. Podľa žalobcu neobstojí preto názor, že ustanovenia § 158 ods. 2 a § 44 ods. 2 TP (zrejme malo byť OSP) sú ustanoveniami zakazujúcimi sprístupnenie informácie tak, ako to predpokladá ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z..

Podľa názoru žalobcu procesné predpisy upravujúce konania, informácia o výsledku ktorých má byť sprístupňovaná v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. (Občiansky súdny poriadok, TP), vždy a pri každom druhu rozhodnutia taxatívne určujú, ktorým osobám má byť doručované. Pokiaľ by sa ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. vykládalo takým spôsobom, ako krajský súd, stalo by sa obsolentným, keďže informácia o rozhodnutí by sa sprístupňovala iba účastníkom konania, ktorí však rozhodnutie už dostali podľa príslušného procesného predpisu.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu zhrnul chronologicky za sebou nadväzujúce zistenia v predmetnej veci a poukazujúc na teoretické úvahy žalobcu vyslovil otázku o tom, kam sa z predmetu tohto súdneho konania stratila pôvodne podanej žiadosti dňa 11. mája 2009 (?).

S odkazom na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 411/2011 Z. z. o zverejňovaní súdnych rozhodnutí (ďalej len „vyhláška č. 482/2011 Z. z.“), v zmysle ktorej sa zverejňujú i neprávoplatné rozhodnutia, poukázal na to, že má vedomosť o tom, že tieto ustanovenia zákona v značne miere žalobca využíva pri podávaní iných žiadostí podľa zákona o slobode informácií.

Preto súc toho názoru, že predmetný spor je zo strany žalobcu účelovo predlžovaný poukázal na skutočnosť, že právny zástupca žalobcu v tejto veci Mgr. Vladimír Šárnik zastupoval odporcu v konaní pred Okresným súdom Bratislava I sp. zn. 15C 99/2003, pričom rozsudok Okresného súdu Bratislava I,

č. k. 15C 99/2003-70 z 08. novembra 2007 v spojení s uznesením Krajského soudu v Bratislavě, č. k. 4Co/245/2008-104 z 24. augusta 2009 (ktorým bol prvostupňový rozsudok zrušený a konanie bolo zastavené) nadobudol právoplatnosť dňa 05. novembra 2009, t. j. 6 mesiacov po žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie 11. mája 2009, čím žalovaný opätovne zdôvodňuje nemožnosť sprístupnenia tohto rozsudku povinnej osoby v čase podania žiadosti z dôvodu prebiehajúceho konania - rozhodovacej činnosti povinnej osoby.

Žalovaný argumentoval aj tým, že v danom prípade je žalobca účastníkom súdneho konania sp. zn. 15C 99/2003, a tak mal v čase podania žiadosti (11. mája 2009) a má aj dnes možnosť v súvislosti so sprístupnením rozsudku Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 15C 99/2003 postupovať podľa ustanovenia § 44 ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 64 ods. 1, 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 543/2005 Z. z.“).

Na základe uvedeného bol žalovaný toho názoru, že žalobca nevyužil od podania žiadosti dňa 11. mája 2009 doteraz ani z dvoch týchto možností, ako získať rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C 99/2003. Na druhej strane žalovaný nahliadnutím do súdneho spisu sp. zn. 15C 99/2003 zistil, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č. k. 15C 99/2003-70 zo dňa 08. novembra 2007, prevzal žalobca (ako právny zástupca odporcu) dňa 01. apríla 2008 (konkrétne pani N.), z ktorého dôvodu žalovaný nepochopil zmysel a účel predlžovania súdneho konania sp. zn. 2S/127/2009 (sp. zn. 5Sž/2/2012), keďže už v roku 2008 odpadol predmet sporu tým, že sporný rozsudok má štyri roky žalobca k dispozícii.

Poukazujúc na účelovosť tohto súdneho konania, spočívajúcu v jeho predlžovaní podávaním odvolaní zo strany žalobcu, vznikajú u žalovaného oprávnené pochybnosti o tom, že takýmto neopodstatneným konaním žalobcu dochádza k vedomému zvyšovaniu náhrady trov konania tak, ako sú vyčíslené na strane č. 2 jeho odvolania zo dňa 29. novembra 2012.

Žiadal preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 211 a nasl. OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 30. januára 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného o nevyhovení žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie podľa zákona o slobode informácií.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva ide.

Podľa ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky (ďalej aj „Listina“) čl. 17 ods. 1 sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 17 ods. 5 Listiny štátne orgány a orgány územnej samosprávy sú povinné primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti. Podmienky a vykonanie ustanoví zákon.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 5 ústavy orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Podľa § 1 zákona o slobode informácií, tento zákon upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov, alebo orgánu činného v trestnom konaní podľa osobitných predpisov okrem informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 26 ods. 1 zakotvuje právo na informácie, ktoré predstavuje právo na prijímanie informácií (získanie informácie do vlastnej dispozičnej sféry tak, aby mohla byť subjektom pre vlastnú potrebu, ako aj pre potrebu iných spracovaná (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 236/06-59 z 28. júla 2007) a k nemu korelujúci pozitívny záväzok štátu voči neidentifikovanej skupine subjektov. Obsah tohto záväzku je ozrejmený v ods. 5 cit. čl. ako povinnosť orgánov verejnej moci primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti, pričom podmienky a spôsob poskytovania informácií ustanoví zákon. Obdobnú úpravu obsahuje taktiež Listina základných práv a slobôd (čl. 17 ods. 1, 5). Podľa čl. 13 ods. 2, 3, 4 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Obmedziť základné práva a slobody možno iba na základe podmienok ustanovených ústavou, a to buď podmienok všeobecných (čl. 13 ods. 2, 3, 4 ústavy) alebo osobitných, vzťahujúcich sa na konkrétne práva a slobody (v danom prípade čl. 26 ods. 4 ústavy).

Cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie o činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní, zamýšľaným zákonodarcom v § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií, je ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu (resp. orgánov činných v trestnom konaní), a tým aj verejný záujem na nestrannom a nezávislom súdnictve (čl. 124 a čl. 141 ústavy), ktorý cieľ je potrebné považovať za legitímny s ohľadom na ústavne ustanovený obsah dotknutého základného práva. Z hľadiska posúdenia vhodnosti tohto obmedzenia, teda či obmedzením prístupu k rozhodnutiam súdov možno vymedzený cieľ dosiahnuť, odvolací súd uvádza, že nesprístupnením informácií o prebiehajúcich konaniach pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, je v záujme zachovania nezávislosti a nestrannosti súdneho konania v podstate vylúčená verejná diskusia o prejednávanej veci, ktorou by vo veci rozhodujúci sudcovia mohli byť ovplyvnení. Toto obmedzenie treba považovať za primerané, keďže informáciu o výsledku rozhodovacej činnosti je súd povinný sprístupniť, čím je zabezpečená aj verejná kontrola výkonu súdnej moci. Z dôvodovej správy k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o slobode informácií, ktorý s účinnosťou od 02. januára 2006 novelizoval dotknuté ustanovenie vyplýva, že účelom predloženého návrhu je rozšírenie okruhu sprístupňovaných informácií oproti doterajšej úprave (podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona účinného do 01. januára 2006 povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka neverejného konania, rozhodovania alebo dohľadu, ktoré podľa osobitného zákona vykonáva súd, orgán činný v trestnom konaní alebo orgán verejnej správy), pričom nová úprava spočíva v obmedzení poskytnutia, resp. sprístupnenia informácií týkajúcich sa len rozhodujúcej činnosti (neukončených, prebiehajúcich konaní) súdu, avšak pokiaľ ide o informáciu o výsledku konania, tá sa v prípade rozhodovacej činnosti súdu sprístupní, ak to osobitný predpis nezakazuje.

Podľa názoru najvyššieho súdu, ktorý sa čiastočne stotožnil s názorom krajského súdu, je pre posúdenie prejednávanej veci nevyhnutné, v súlade s vyššie uvedenými princípmi, rozlíšiť informáciu o skutočnostiach známych zo súdneho spisu, informáciu o rozhodnutí, resp. o výsledku konania a požiadavku o sprístupnenie/zverejnenie súdneho rozhodnutia, pod ktoré možno zahrnúť aj doručenie kópie súdneho rozhodnutia inému, ako účastníkovi konania.

Pokiaľ ide o informáciu o skutočnosti známej zo súdneho spisu, postup pri jej poskytovaní iným osobám, ako sú účastníci konania, upravuje § 44 ods. 2 OSP v spojení so zákona č. 71/1992 Zb. o

súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov - Položka č. 24a. Tohto postupu sa žalobca nedomáhal.

Informáciou o rozhodnutí, resp. o výsledku konania, je bezpochyby informácia o tom, ako súd rozhodol. V prejednávacom prípade bola táto informácia sprístupnená verejnosti okamihom vyhlásenia rozsudku Okresným súdom Bratislava I vo veci sp. zn. 15C 99/2003 (08. novembra 2007), nakoľko podľa § 156 ods. 1 OSP, rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne. V čase podania žiadosti žalobcu o sprístupnenie daného rozsudku (05. novembra 2009) bola už informácia o rozhodnutí sprístupnená, pričom právny zástupca žalobcu ako právny zástupca odporcu (Slovenskej katedrály, spol. s r. o., ktorá v priebehu konania dňom 16. mája 2009 zanikla výmazom z obchodného registra) mal v konaní Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C 99/2003 možnosť prístupu k spisovému materiálu v zmysle § 44 ods. 2 OSP a rozsudok, č. k. 15C 99/2003-70 z 08. novembra 2007 mu bol dňa 18. februára 2008 aj doručený (bol prevzatý splnomocnenkyňou p. Kováčovou).

Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že žalobca sa nezaujímal o výsledok predmetného konania, t. j. nepožadoval informáciu o rozhodnutí, resp. o výsledku konania, na ktoré ho oprávňuje vyššie uvedený § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií, ale požadoval „sprístupnenie rozsudku Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 15C 99/2003“ tak, aby mu bola doručená jeho kópia.

Postup pri zverejňovaní a sprístupňovaní rozhodnutí súdov upravuje s účinnosťou od 01. januára 2012 zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) v § 82a. Do tohto dátumu zákonná úprava sprístupňovania rozhodnutí súdov verejnosti, resp. osobám iným, ako sú účastníci konania neexistovala, existoval iba interný právny predpis - Inštrukcia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 21/2005 o zverejňovaní súdnych rozhodnutí na internete, podľa ktorej bolo možné zverejňovať len rozhodnutie súdu, ktorým sa konanie končí, aj to len v tzv. anonymizovanej podobe, t. j. zbavené informácií, ktoré by mohli zasiahnuť do práva účastníkov konania na ochranu ich osobných údajov.

Z obsahu pripojeného spisového materiálu je zrejmé, že v čase podania žiadosti žalobcu, povinná osoba takýmto rozhodnutím nedisponovala, takéto rozhodnutie neexistovalo, pretože bol vydaný len rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý ešte nebol právoplatný a ktorý obsahoval aj údaje, zverejnením ktorých by mohlo dôjsť k zásahu do práv a právom chránených záujmov účastníkov konania. Z uvedeného vyplýva, že žalobcova žiadosť o sprístupnenie požadovaného rozsudku nemohla byť zo strany povinnej osoby vybavená kladne.

Najvyšší súd považuje za vhodné doplniť, že aj podľa úpravy účinnej od 01. januára 2012 (§ 82a ods. 3 zákona o súdoch) sa pred zverejnením súdneho rozhodnutia anonymizujú v ňom údaje, ktorých anonymizovaním bude pri zverejňovaní zabezpečená ochrana práv a právom chránených záujmov.

Pokiaľ ide o argumenty žalobcu, že z ustanovení § 158 ods. 2 OSP, ktoré taxatívne vymedzuje, komu sa doručuje rovnopis rozhodnutia súdu, nevyplýva zákaz „sprístupnenia“ rozhodnutia súdu iným osobám ako v ňom vymedzeným, pretože toto ustanovenie len upravuje okruh osôb, ktorým sa predmetné rozhodnutie musí z procesnoprávnych dôvodov doručiť, najvyšší súd zdôrazňuje, že súd ako štátny orgán je viazaný predovšetkým ústavou, a to článkom 2 ods. 2, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Povinnosť štátneho orgánu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon nie je možné zamieňať s právom každého (konať, čo nie je zákonom zakázané), ktoré je upravené v ods. 3 tohto článku. Pritom nesporne treba mať za to, že Občiansky súdny poriadok ako právny predpis upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 OSP) je vo vzťahu k zákonu o slobode informácií lex speciális a jeho ustanovenia majú kogentnú povahu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu najvyšší súd dospel k záveru, že žalovaný dostatočne zistil skutkový stav a vysporiadal sa s relevantnými námietkami žalobcu rovnako ako sa s nimi vysporiadal i krajský súd v napadnutom rozsudku.

Vyhlášku č. 482/2011 Z. z., ktorá upravuje postup súdov pri zverejňovaní i neprávoplatných súdnych

rozhodnutí, nebolo možné v danom prípade aplikovať, a to vzhľadom na ustanovenie § 250i ods. 1 veta prvá OSP, nakoľko pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia, a rozhodnutie žalovaného č. Spr. 6018/2009 bolo vydané 29. júna 2009 a právoplatnosť nadobudlo dňom 03. júla 2009.

Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie žalovaného i rozhodnutie krajského súdu, sú čisto jeho teoretickými úvahami, ktoré nebolo možné ani v odvolacom konaní uznať za právne relevantné. Tieto boli v podstatnej časti totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

V preskúmvacom konaní veci nebolo možné opomenúť ani konkrétne okolnosti prípadu, keď žalobca žiadal sprístupniť informáciu v súdnej veci, v ktorej jeho právny zástupca bol právnym zástupcom odporcu a ktorá sa týkala vydania bezdôvodného obohatenia zo sprostredkovateľskej zmluvy na kúpu nehnuteľnosti, teda predmetu, ktorý je celkom mimo rámca cieľa činnosti žalobcu, pre ktoré bol aj oslobodený od súdneho poplatku (pozri k tomu uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2012 sp. zn. 5SŽi/2/2012).

Zákon o slobode informácií má slúžiť predovšetkým ako nástroj spoločenskej kontroly. Najvyšší súd nepopiera právo žalobcu na informácie, avšak je nevyhnutné, aby toto právo bolo uplatňované efektívne, t.j. povinným osobám budú adresované len žiadosti, ktoré sú tieto osoby reálne povinné poskytnúť, t.j. žiadosti o informácie v rozsahu ich rozhodovacej činnosti. Len takto možno hovoriť o účinnej spoločenskej kontrole verejnej správy. V opačnom prípade ide zo strany žiadateľov, osobitne s prihliadnutím na žalobcu, ktorého nemožno označiť za „bežného občana“ nezorientovaného v právomoci jednotlivých orgánov, za zneužívanie práva na informácie, kedy je toto právo zámenkou pre formalistické a bezúčelné spory.

Najvyšší súd preto považuje za opodstatnenú námietku žalovaného ohľadom účelovosti tohto súdneho konania spočívajúcu v jeho predlžovaní podávaním odvolaní v snahe o získanie náhrady trov konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nemohol vyhovieť a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 v spojení s a § 246c ods. 1 vety prvej OSP a podľa § 250k ods. 1, keď žalobcovi, ktorý nemal v odvolacom konaní úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a žalovanému v takomto konaní nárok na náhradu trov zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.